

# ЗВЯЗДА

ОРГАН ЦК КП(б) БЕЛАРУСІ, СОУНАРКОМА І ПРЭЗІДЫУМА ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА БССР

45 (7371)

СЕРАДА

7

сакавіка 1945 г.

Цана 20 кап.

## ЗАГАД

### Вярхоўнага Галоўнакамандуючага

Камандуючаму войскамі 2-га Беларускага фронту

Маршалу Савецкага Саюза РАКАСОЎСКАМУ

Начальніку штаба фронту

Генерал-палкоўніку БАГАЛЮБАВУ

Войскі 2-га БЕЛАРУСКАГА фронту, пасля двухтыднёвай асады і ўпорных баёў, завяршылі разгром акружанай групі праціўніка і сёння, 6 сакавіка, авалодалі гарадам і крэпасцю ГРУДЗЯНДЗ (ГРАУДЭНЦ) — магутным вузлом абароны немцаў на ніжнім цячэнні ракі ВІСЛА.

У ходзе баёў у ГРУДЗЯНДЗ войскі фронту ўзялі ў палон больш 5.000 нямецкіх салдат і афіцэраў на чале з імендантам крэпасці генерал-маёрам ФРЫНЕ і яго штабам, а таксама захапілі вялікую колькасць узбраення і ваеннай маёмасці.

У баях за авалоданне гарадам і крэпасцю ГРУДЗЯНДЗ вызначыліся войскі генерал-палкоўніка ФЕДЗІОНІНСКАГА, генерал-лейтэнанта КОКАРЭВА, генерал-маёра ХАБАРАВА, генерал-маёра РАХІМАВА, генерал-маёра ЯКУШЭВА, палкоўніка СОННІКАВА, палкоўніка ГАЙФУТЭІНАВА; артылерысты генерал-маёра артылеры КАЗАКОВА, генерал-маёра артылеры РАГОЗІНА, генерал-маёра артылеры ПЬЯДУСОВА, палкоўніка БОНДАРЭВА, палкоўніка ТУРАВЕРАВА, палкоўніка САЛАУЭВА, падпалкоўніка БЕСЛАВА, падпалкоўніка БАНДАРЭНА, палкоўніка ГНІДЗІНА, палкоўніка ДЭЦЯРЭНКА; танкісты палкоўніка МІРАНОВІЧА, генерал-маёра танкавых войск КІСЕЛЭВА, палкоўніка ІГОНІНА, падпалкоўніка ПАРШЭВА, маёра ЖАБІНА; лётчыні генерал-лейтэнанта авіяцыі ССІПЕННА, генерал-маёра авіяцыі ГЕЦЬМАНА, палкоўніка ТІ-

ХАМІРАВА, палкоўніка КАЛУГІНА, палкоўніка СМАЛАВІНА, палкоўніка ВУС, палкоўніка ДАДОНАВА, палкоўніка ПАКАЕВОГА, палкоўніка БОЛНАВА, падпалкоўніка БЕРШАНСКАЙ; сапёры падпалкоўніка АЛЕКСАНДРАВА, палкоўніка ВІЗІРАВА, палкоўніка ШЫЦІНАВА, маёра АБРАМОВІЧА, маёра БАЛАБАСАВА, маёра МАНАХАВА, маёра ШЧУКЛІНА, падпалкоўніка СІТНОВА; сувязісты палкоўніка БАХІЛІНА.

У азнаменаванне атрыманай перамогі злучэнні і часці, якія найбольш вызначыліся ў баях за авалоданне гарадам і крэпасцю ГРУДЗЯНДЗ, прадставіць да прысваення найменавання «ГРУДЗЯНДЗІНЦІ» і да ўзнагароджвання ордэнамі.

Сёння, 6 сакавіка, у 21 гадзіну, сталіца нашай Радзімы МАСКВА ад імені Радзімы салютуе доблесным войскам 2-га Беларускага фронту, якія авалодалі гарадам і крэпасцю ГРУДЗЯНДЗ, — дваццацю артылерыйскімі залпамі з двухсот дваццаці чатырох гармат.

За выдатныя баявыя дзеянні АБ'ЯУЛЯЮ ПАДЗЯКУ кіруючым Вамі войскам, якія ўдзельнічалі ў баях за вызваленне ГРУДЗЯНДЗ.

Вечная слава героям, паўшым у баях за свабоду і незалежнасць нашай Радзімы!

Смерць нямецкім захопнікам!

### Вярхоўны Гаўнакамандуючы Маршал Савецкага Саюза І. СТАЛІН.

6 сакавіка 1945 года № 291.

## ЗАГАД

### Вярхоўнага Галоўнакамандуючага

Камандуючаму войскамі 1-га Беларускага фронту

Маршалу Савецкага Саюза ЖУКАВУ

Начальніку штаба фронту

Генерал-палкоўніку МАЛІНІНУ

Войскі 1-га БЕЛАРУСКАГА фронту, развіваючы паспяховае наступленне, сёння, 6 сакавіка, авалодалі гарадамі БЕЛЬГАРД, ТРЭПТАУ, ГРАЙФЕНБЕРГ, КАМІН, ГЮЛЬЦОУ, ПЛАТЭ — важнымі вузламі камунікацый і моцнымі апорнымі пунктамі абароны немцаў у Заходняй Памераніі.

У баях за авалоданне названымі гарадамі вызначыліся войскі генерал-лейтэнанта СІМАНЯКА, генерал-маёра БУХШТЫНОВІЧА, генерал-маёра ПЕРАВЕРТІНА, генерал-лейтэнанта КАЗАНКІНА, генерал-маёра ШАЦІЛАВА, генерал-маёра КОЗІНА, генерал-маёра СМІРНОВА, генерал-маёра ШАФАРЭНКА, палкоўніка НЕГОДА; навалерысты генерал-лейтэнанта КАНСТАНЦІНАВА, генерал-маёра КАБЛОВА, генерал-маёра ЧАЛЕНКА, генерал-маёра БЕЛОВА; танкісты генерал-палкоўніка танкавых войск БАГДАНАВА, генерал-палкоўніка танкавых войск КАТУНОВА, генерал-лейтэнанта РАДЗІЕУСНАГА, генерал-лейтэнанта танкавых войск ШАЛІНА, генерал-маёра ДРЭМАВА, генерал-маёра танкавых войск БЕДЗЕ-НЕЕВА, генерал-маёра танкавых войск ТЕЛЯКОВА, палкоўніка БАБАДЖАНЫНА, палкоўніка ТЕМНІНА, палкоўніка АНФІМАВА, падпалкоўніка СМІРНОВА, палкоўніка КАПЫЛСОВА, палкоўніка ЧЭРАПІНА, палкоўніка ПАТАПАВА, палкоўніка ШАМАРЭДЗІНА, палкоўніка АБРАМАВА, падпалкоўніка МАНАРАВА, палкоўніка ПАУЛУШНО, палкоўніка ОХМАНА; артылерысты генерал-маёра артылеры ПЛАСНОВА, генерал-маёра артылеры ФРАЛОВА, генерал-маёра артылеры МАРОЗАВА, палкоўніка ШУБІНА, генерал-маёра артылеры ПЫЛІНА, пал-

коўніка ІВАНОВА, маёра БЕНЕСАВА, падпалкоўніка ГАРАБЕЦ, палкоўніка АСТРЭЙКА; лётчыні генерал-лейтэнанта авіяцыі САВІЦНАГА, генерал-маёра авіяцыі ТАТАНАШВІЛІ, падпалкоўніка НАКАНЕНЧІКАВА, палкоўніка БЕЛАУСАВА, палкоўніка ІСАЕВА, палкоўніка ОРЛОВА; сапёры палкоўніка БЕЛЬСКАГА, палкоўніка ХАРЧЭВІНА, палкоўніка ЗАХАРАВА, палкоўніка ВАНДЫШЭВА, палкоўніка ПІВАВАРАВА; сувязісты палкоўніка СМОЛІІ, падпалкоўніка ЗАХАРАВА, генерал-маёра войск сувязі АКИМАВА, палкоўніка БЕЛЕННА, палкоўніка БОНДАРЭВА.

У азнаменаванне атрыманай перамогі злучэнні і часці, якія найбольш вызначыліся ў баях за авалоданне гарадамі БЕЛЬГАРД, ТРЭПТАУ, ГРАЙФЕНБЕРГ, КАМІН, ГЮЛЬЦОУ, ПЛАТЭ, прадставіць да ўзнагароджвання ордэнамі.

Сёння, 6 сакавіка, у 22 гадзіну сталіца нашай Радзімы МАСКВА ад імені Радзімы салютуе доблесным войскам 1-га Беларускага фронту, якія авалодалі найменаванымі гарадамі, — дваццацю артылерыйскімі залпамі з двухсот дваццаці чатырох гармат.

За выдатныя баявыя дзеянні АБ'ЯУЛЯЮ ПАДЗЯКУ кіруючым Вамі войскам, якія ўдзельнічалі ў баях за авалоданне названымі гарадамі Памераніі.

Вечная слава героям, паўшым у баях за свабоду і незалежнасць нашай Радзімы!

Смерць нямецкім захопнікам!

### Вярхоўны Гаўнакамандуючы Маршал Савецкага Саюза І. СТАЛІН.

6 сакавіка 1945 года № 292.

## НАПЯРЭДАДНІ 8 САКАВІКА

У гарадах і сёлах рэспублікі прапоўняюць шырока азначаны Міжнародны жаночы дзень. На прадпрыемствах, у калгасах і ўстановах праводзяцца гутаркі, прысвечаныя 8 сакавіку. Жанчыны, занятыя на прадпрыемствах, становяцца на стаханавскія вахты, павышаюць прадукцыйнасць працы. Работніцы Гомельскага ліцейна-механічнага завода абавязаліся павялічыць выпуск запасных частак для сельскагаспадарчых машын.

У мінескім Доме партыйнай асветы адбыўся інструктыўны даклад лектара ЦК КП(б) Б. тав. Захаравай на тэму «Савецкая жанчына ў Вялікай Айчыннай вайне». У Беларускай дзяржаўнай бібліятэцы імені Леніна арганізавана вялікая выстаўка літаратуры і дакументаў, якія паказваюць роўнапраўны ўдзел савецкай жанчыны ва ўсім народна-гаспадарчым і культурным жыцці. Тут ажыццяўляецца рэвалюцыйная роля жанчыны ў барацьбе з нямецкімі захопнікамі.

Выстаўкі літаратуры, прысвечаныя саветскай жанчыне, арганізаваны таксама ў бібліятэках Віцебска, Гомеля, Брэста, Мозыра і іншых гарадоў рэспублікі.

8 сакавіка ў тэатры Агустовага Дома Чырвонай Арміі адбудзецца ўрачысты сход жанчын, прысвечаны Міжнароднаму жаночаму дню.

## Арганізавалі калгас

ГРОДНА, 6 сакавіка (БЕЛТА). Сяляне вёскі Малая Берастовіца, Берастовіцкага раёна, выказалі жаданне арганізавацца ў калгас. Гэтае пытанне абмяркоўвалася на агульным сходзе.

Прапанову аб арганізацыі калгаса падтрымалі ўсе жыхары вёскі. Новы калгас аб'ядноўвае 34 гаспадаркі, мае 500 гектараў зямлі, фруктовы сад і сядзібу.

Калгаснікам аказваецца дапамога ў набыцці коней, калёс і абсталявання для кузні.

## Войскі 2-га Беларускага фронту завяршылі разгром акружанай групі праціўніка і авалодалі гарадамі і крэпасцю Грудзяндз (Граудэнец).

Войскі 1-га Беларускага фронту авалодалі гарадамі Бельгард, Трэптау, Грайфенберг, Камін, Гюльцоу, Платэ — важнымі вузламі камунікацый і моцнымі апорнымі пунктамі абароны немцаў у Заходняй Памераніі.

Слава нашай гераічнай Чырвонай Арміі!

## Ад Савецкага Інформбюро

АПЕРАТЫўНАЯ ЗВОДКА ЗА 6 САКАВІКА

Войскі 2-га БЕЛАРУСКАГА фронту, пасля двухтыднёвай асады і ўпорных баёў, завяршылі разгром акружанай групі праціўніка і 6 сакавіка авалодалі гарадам і крэпасцю ГРУДЗЯНДЗ (ГРАУДЭНЦ) — магутным вузлом абароны немцаў на ніжнім цячэнні ракі ВІСЛА.

У ходзе баёў у ГРУДЗЯНДЗ войскі фронту ўзялі ў палон больш 5.000 нямецкіх салдат і афіцэраў на чале з імендантам крэпасці генерал-маёрам ФРЫНЕ і яго штабам, а таксама захапілі вялікую колькасць узбраення і ваеннай маёмасці.

Адначасова на паўднёвым захадзе і захадзе ад Данцыга войскі фронту, у выніку наступальных баёў, авалодалі гарадамі ТРЭЦЕН, МАЛЬХОУ і занялі больш 60 другіх населеных пунктаў, сярод якіх буйныя населеныя пункты АЛТ ІШАУ, ВІЛЕ, ЛЮБОН, ГРОС ТУХЕН, ФРЫДРЫХСХУЛЬД, ФАРЦЫН, СЕГЕНЦІН, АБТСХАГЕН, АЛТ-ШТАЙНОРТ, ЛАЗЕ, ГРОСМЕЛЕН.

На паўднёвым захадзе ад горада НЕЗЛІН войскі 2-га БЕЛАРУСКАГА фронту ліквідавалі акружаную групу праціўніка і пры гэтым узялі ў палон іменданта НЕЗЛІНСКАЯ АНГРУГІ генерал-лейтэнанта фон ЦЫЛОУ разам з яго штабам і больш 1.000 нямецкіх салдат і афіцэраў.

Войскі 1-га БЕЛАРУСКАГА фронту, развіваючы паспяховае наступленне, 6 сакавіка авалодалі гарадамі БЕЛЬГАРД, ТРЭПТАУ, ГРАЙФЕНБЕРГ, КАМІН, ГЮЛЬЦОУ, ПЛАТЭ — важнымі вузламі камунікацый і моцнымі апорнымі пунктамі абароны немцаў у Заходняй Памераніі, а таксама занялі больш 500 другіх населеных пунктаў, у тым ліку буйныя населеныя пункты ГРОС ЕСЦІН, ГАРЫН, ТЭСІН, ПРЭБЕРНАУ, НАНТЭРН, ХОЕНШНАУ, ЛЕНЦ, МОРЫЦЭЛЬД. На поўдні ад горада ШЫФЕЛЬБАЙН войскі фронту акружылі значную групу войск праціўніка і валі паспяхова баі па яе знішчэнню. За 4 і 5 сакавіка войскі фронту ўзялі ў палон больш 2.500 нямецкіх салдат і афіцэраў.

У Венгрыі, на паўночным усходзе і поўдні ад возера БАЛАТОН, нашы войскі адбілі атакі буйных сіл пяхоты і танкаў праціўніка.

На другіх участках фронту — баі мясцовага значэння і пошукі разведчыкаў. За 5 сакавіка на ўсіх франтах падбіта і знішчана 33 нямецкія танкі. У паветраных баі і агнём зенітнай артылерыі збіта 57 самалётаў праціўніка і апрача гэтага 43 самалёты знішчана на аэрадроме ў раёне горада Штаргард.

### НАЛЕТЫ НАШАЙ АВІАЦЫІ НА ВЕАЕННЫЯ АБ'ЕКТЫ У ГАРАДАХ ШТЭЦІН І КЕНІГСБЕРГ

У ноч на 6 сакавіка нашы палётныя групы нанеслі ўдар па ваенных аб'ектах немцаў у гарадах Штэцін і Кенігсберг.

У выніку бомбардзіроўкі ў Штэціне ўзгоран склад боепрыпасу, а таксама адзіначка некалькіх валькіх пажараў.

У Кенігсбергу прамым пададаннем бомб узгоран склад боепрыпасу, а таксама адзіначка некалькіх валькіх пажараў.

У выніку бомбардзіроўкі ў Штэціне і Кенігсбергу былі выбухамі, асабліва моцнымі па тэрыторыі таварнай станцыі.

У выніку бомбардзіроўкі ў Штэціне і Кенігсбергу былі выбухамі, асабліва моцнымі па тэрыторыі таварнай станцыі.

У выніку бомбардзіроўкі ў Штэціне і Кенігсбергу былі выбухамі, асабліва моцнымі па тэрыторыі таварнай станцыі.

Войскі 2-га Беларускага фронту сёння авалодалі гарадамі і крэпасцю Грудзяндз (Граудэнец). Як паведамлялася ўжо два тыдні таму назад, нашы войскі, развіваючы наступленне ўздоўж ракі Вісла, акружылі нямецкі гарнізон ў Грудзяндзе. Подступы да горада прыкрывалі старыяны фарты, а таксама танкавыя пазіцыі. У выніку баёў гарнізон склаўся з вялікага ліку пяхоты і артылерыйскіх часцей, а таксама танкавых падраздзяленняў.

Занімаючы гарады і крэпасці ў жэлезнае калы, савецкія войскі разгарнулі баі за гарады. Артылерыя вялікай магутнасці і гвардзейскія мінамётныя разбуралі ўмацаванні праціўніка. Нашы бомбардзіроўшчыкі, якія падлялі ў першы ж дні асады зенітных батарэй, нанеслі ворагу іспытныя ўдары. У выніку магутнага агнявога ўздзеяння немцы былі выбіты з дотаў і фартоў і загнаны ў авалодалі гарады і крэпасцю Грудзяндз (Граудэнец). Як паведамлялася ўжо два тыдні таму назад, нашы войскі, развіваючы наступленне ўздоўж ракі Вісла, акружылі нямецкі гарнізон ў Грудзяндзе. Подступы да горада прыкрывалі старыяны фарты, а таксама танкавыя пазіцыі. У выніку баёў гарнізон склаўся з вялікага ліку пяхоты і артылерыйскіх часцей, а таксама танкавых падраздзяленняў.

Занімаючы гарады і крэпасці ў жэлезнае калы, савецкія войскі разгарнулі баі за гарады. Артылерыя вялікай магутнасці і гвардзейскія мінамётныя разбуралі ўмацаванні праціўніка. Нашы бомбардзіроўшчыкі, якія падлялі ў першы ж дні асады зенітных батарэй, нанеслі ворагу іспытныя ўдары. У выніку магутнага агнявога ўздзеяння немцы былі выбіты з дотаў і фартоў і загнаны ў авалодалі гарады і крэпасцю Грудзяндз (Граудэнец). Як паведамлялася ўжо два тыдні таму назад, нашы войскі, развіваючы наступленне ўздоўж ракі Вісла, акружылі нямецкі гарнізон ў Грудзяндзе. Подступы да горада прыкрывалі старыяны фарты, а таксама танкавыя пазіцыі. У выніку баёў гарнізон склаўся з вялікага ліку пяхоты і артылерыйскіх часцей, а таксама танкавых падраздзяленняў.

Занімаючы гарады і крэпасці ў жэлезнае калы, савецкія войскі разгарнулі баі за гарады. Артылерыя вялікай магутнасці і гвардзейскія мінамётныя разбуралі ўмацаванні праціўніка. Нашы бомбардзіроўшчыкі, якія падлялі ў першы ж дні асады зенітных батарэй, нанеслі ворагу іспытныя ўдары. У выніку магутнага агнявога ўздзеяння немцы былі выбіты з дотаў і фартоў і загнаны ў авалодалі гарады і крэпасцю Грудзяндз (Граудэнец). Як паведамлялася ўжо два тыдні таму назад, нашы войскі, развіваючы наступленне ўздоўж ракі Вісла, акружылі нямецкі гарнізон ў Грудзяндзе. Подступы да горада прыкрывалі старыяны фарты, а таксама танкавыя пазіцыі. У выніку баёў гарнізон склаўся з вялікага ліку пяхоты і артылерыйскіх часцей, а таксама танкавых падраздзяленняў.

Занімаючы гарады і крэпасці ў жэлезнае калы, савецкія войскі разгарнулі баі за гарады. Артылерыя вялікай магутнасці і гвардзейскія мінамётныя разбуралі ўмацаванні праціўніка. Нашы бомбардзіроўшчыкі, якія падлялі ў першы ж дні асады зенітных батарэй, нанеслі ворагу іспытныя ўдары. У выніку магутнага агнявога ўздзеяння немцы былі выбіты з дотаў і фартоў і загнаны ў авалодалі гарады і крэпасцю Грудзяндз (Граудэнец). Як паведамлялася ўжо два тыдні таму назад, нашы войскі, развіваючы наступленне ўздоўж ракі Вісла, акружылі нямецкі гарнізон ў Грудзяндзе. Подступы да горада прыкрывалі старыяны фарты, а таксама танкавыя пазіцыі. У выніку баёў гарнізон склаўся з вялікага ліку пяхоты і артылерыйскіх часцей, а таксама танкавых падраздзяленняў.

Занімаючы гарады і крэпасці ў жэлезнае калы, савецкія войскі разгарнулі баі за гарады. Артылерыя вялікай магутнасці і гвардзейскія мінамётныя разбуралі ўмацаванні праціўніка. Нашы бомбардзіроўшчыкі, якія падлялі ў першы ж дні асады зенітных батарэй, нанеслі ворагу іспытныя ўдары. У выніку магутнага агнявога ўздзеяння немцы былі выбіты з дотаў і фартоў і загнаны ў авалодалі гарады і крэпасцю Грудзяндз (Граудэнец). Як паведамлялася ўжо два тыдні таму назад, нашы войскі, развіваючы наступленне ўздоўж ракі Вісла, акружылі нямецкі гарнізон ў Грудзяндзе. Подступы да горада прыкрывалі старыяны фарты, а таксама танкавыя пазіцыі. У выніку баёў гарнізон склаўся з вялікага ліку пяхоты і артылерыйскіх часцей, а таксама танкавых падраздзяленняў.

Занімаючы гарады і крэпасці ў жэлезнае калы, савецкія войскі разгарнулі баі за гарады. Артылерыя вялікай магутнасці і гвардзейскія мінамётныя разбуралі ўмацаванні праціўніка. Нашы бомбардзіроўшчыкі, якія падлялі ў першы ж дні асады зенітных батарэй, нанеслі ворагу іспытныя ўдары. У выніку магутнага агнявога ўздзеяння немцы былі выбіты з дотаў і фартоў і загнаны ў авалодалі гарады і крэпасцю Грудзяндз (Граудэнец). Як паведамлялася ўжо два тыдні таму назад, нашы войскі, развіваючы наступленне ўздоўж ракі Вісла, акружылі нямецкі гарнізон ў Грудзяндзе. Подступы да горада прыкрывалі старыяны фарты, а таксама танкавыя пазіцыі. У выніку баёў гарнізон склаўся з вялікага ліку пяхоты і артылерыйскіх часцей, а таксама танкавых падраздзяленняў.

Занімаючы гарады і крэпасці ў жэлезнае калы, савецкія войскі разгарнулі баі за гарады. Артылерыя вялікай магутнасці і гвардзейскія мінамётныя разбуралі ўмацаванні праціўніка. Нашы бомбардзіроўшчыкі, якія падлялі ў першы ж дні асады зенітных батарэй, нанеслі ворагу іспытныя ўдары. У выніку магутнага агнявога ўздзеяння немцы былі выбіты з дотаў і фартоў і загнаны ў авалодалі гарады і крэпасцю Грудзяндз (Граудэнец). Як паведамлялася ўжо два тыдні таму назад, нашы войскі, развіваючы наступленне ўздоўж ракі Вісла, акружылі нямецкі гарнізон ў Грудзяндзе. Подступы да горада прыкрывалі старыяны фарты, а таксама танкавыя пазіцыі. У выніку баёў гарнізон склаўся з вялікага ліку пяхоты і артылерыйскіх часцей, а таксама танкавых падраздзяленняў.

Занімаючы гарады і крэпасці ў жэлезнае калы, савецкія войскі разгарнулі баі за гарады. Артылерыя вялікай магутнасці і гвардзейскія мінамётныя разбуралі ўмацаванні праціўніка. Нашы бомбардзіроўшчыкі, якія падлялі ў першы ж дні асады зенітных батарэй, нанеслі ворагу іспытныя ўдары. У выніку магутнага агнявога ўздзеяння немцы былі выбіты з дотаў і фартоў і загнаны ў авалодалі гарады і крэпасцю Грудзяндз (Граудэнец). Як паведамлялася ўжо два тыдні таму назад, нашы войскі, развіваючы наступленне ўздоўж ракі Вісла, акружылі нямецкі гарнізон ў Грудзяндзе. Подступы да горада прыкрывалі старыяны фарты, а таксама танкавыя пазіцыі. У выніку баёў гарнізон склаўся з вялікага ліку пяхоты і артылерыйскіх часцей, а таксама танкавых падраздзяленняў.

Занімаючы гарады і крэпасці ў жэлезнае калы, савецкія войскі разгарнулі баі за гарады. Артылерыя вялікай магутнасці і гвардзейскія мінамётныя разбуралі ўмацаванні праціўніка. Нашы бомбардзіроўшчыкі, якія падлялі ў першы ж дні асады зенітных батарэй, нанеслі ворагу іспытныя ўдары. У выніку магутнага агнявога ўздзеяння немцы былі выбіты з дотаў і фартоў і загнаны ў авалодалі гарады і крэпасцю Грудзяндз (Граудэнец). Як паведамлялася ўжо два тыдні таму назад, нашы войскі, развіваючы наступленне ўздоўж ракі Вісла, акружылі нямецкі гарнізон ў Грудзяндзе. Подступы да горада прыкрывалі старыяны фарты, а таксама танкавыя пазіцыі. У выніку баёў гарнізон склаўся з вялікага ліку пяхоты і артылерыйскіх часцей, а таксама танкавых падраздзяленняў.

Занімаючы гарады і крэпасці ў жэлезнае калы, савецкія войскі разгарнулі баі за гарады. Артылерыя вялікай магутнасці і гвардзейскія мінамётныя разбуралі ўмацаванні праціўніка. Нашы бомбардзіроўшчыкі, якія падлялі ў першы ж дні асады зенітных батарэй, нанеслі ворагу іспытныя ўдары. У выніку магутнага агнявога ўздзеяння немцы былі выбіты з дотаў і фартоў і загнаны ў авалодалі гарады і крэпасцю Грудзяндз (Граудэнец). Як паведамлялася ўжо два тыдні таму назад, нашы войскі, развіваючы наступленне ўздоўж ракі Вісла, акружылі нямецкі гарнізон ў Грудзяндзе. Подступы да горада прыкрывалі старыяны фарты, а таксама танкавыя пазіцыі. У выніку баёў гарнізон склаўся з вялікага ліку пяхоты і артылерыйскіх часцей, а таксама танкавых падраздзяленняў.

Занімаючы гарады і крэпасці ў жэлезнае калы, савецкія войскі разгарнулі баі за гарады. Артылерыя вялікай магутнасці і гвардзейскія мінамётныя разбуралі ўмацаванні праціўніка. Нашы бомбардзіроўшчыкі, якія падлялі ў першы ж дні асады зенітных батарэй, нанеслі ворагу іспытныя ўдары. У выніку магутнага агнявога ўздзеяння немцы былі выбіты з дотаў і фартоў і загнаны ў авалодалі гарады і крэпасцю Грудзяндз (Граудэнец). Як паведамлялася ўжо два тыдні таму назад, нашы войскі, развіваючы наступленне ўздоўж ракі Вісла, акружылі нямецкі гарнізон ў Грудзяндзе. Подступы да горада прыкрывалі старыяны фарты, а таксама танкавыя пазіцыі. У выніку баёў гарнізон склаўся з вялікага ліку пяхоты і артылерыйскіх часцей, а таксама танкавых падраздзяленняў.

Занімаючы гарады і крэпасці ў жэлезнае калы, савецкія войскі разгарнулі баі за гарады. Артылерыя вялікай магутнасці і гвардзейскія мінамётныя разбуралі ўмацаванні праціўніка. Нашы бомбардзіроўшчыкі, якія падлялі ў першы ж дні асады зенітных батарэй, нанеслі ворагу іспытныя ўдары. У выніку магутнага агнявога ўздзеяння немцы былі выбіты з дотаў і фартоў і загнаны ў авалодалі гарады і крэпасцю Грудзяндз (Граудэнец). Як паведамлялася ўжо два тыдні таму назад, нашы войскі, развіваючы наступленне ўздоўж ракі Вісла, акружылі нямецкі гарнізон ў Грудзяндзе. Подступы да горада прыкрывалі старыяны фарты, а таксама танкавыя пазіцыі. У выніку баёў гарнізон склаўся з вялікага ліку пяхоты і артылерыйскіх часцей, а таксама танкавых падраздзяленняў.

Занімаючы гарады і крэпасці ў жэлезнае калы, савецкія войскі разгарнулі баі за гарады. Артылерыя вялікай магутнасці і гвардзейскія мінамётныя разбуралі ўмацаванні праціўніка. Нашы бомбардзіроўшчыкі, якія падлялі ў першы ж дні асады зенітных батарэй, нанеслі ворагу іспытныя ўдары. У выніку магутнага агнявога ўздзеяння немцы былі выбіты з дотаў і фартоў і загнаны ў авалодалі гарады і крэпасцю Грудзяндз (Граудэнец). Як паведамлялася ўжо два тыдні таму назад, нашы войскі, развіваючы наступленне ўздоўж ракі Вісла, акружылі нямецкі гарнізон ў Грудзяндзе. Подступы да горада прыкрывалі старыяны фарты, а таксама танкавыя пазіцыі. У выніку баёў гарнізон склаўся з вялікага ліку пяхоты і артылерыйскіх часцей, а таксама танкавых падраздзяленняў.

Занімаючы гарады і крэпасці ў жэлезнае калы, савецкія войскі разгарнулі баі за гарады. Артылерыя вялікай магутнасці і гвардзейскія мінамётныя разбуралі ўмацаванні праціўніка. Нашы бомбардзіроўшчыкі, якія падлялі ў першы ж дні асады зенітных батарэй, нанеслі ворагу іспытныя ў



# ЛЮДЗІ І СПРАВЫ ПЕРАДАВОЙ МТС

Аляксандр Міхайлавіч Караткевіч—дырэктар Буда-Кашалёўскай МТС знаёміў нас з работай рамонтнай майстэрні. Ды такарнага станка і кавальскага гора сталі людзі ў засаленай вопратцы. Яны завіхаліся, старанна апрацоўвалі часткі і дэталі. У рамонтным поху ішла зборка адрамантаваных трактараў.

— Гэта апошняя, — паказваючы на машыны, сказаў дырэктар. — Скончым трактары і возьмемся за рамонт інвентару.

— Аляксандр Міхайлавіч, звярнуўся да дырэктара пажалымі работамі, — заўтра чыста, аддаць будзем ці не?

— Трэба будзе пагаварыць з рабочымі.

— Добра...

Калі рабочы адыйшоўся, дырэктар сказаў:

— Гэта Максім Алейнік. У яго залатыя рукі. Некалькі прафесій мае: ён і токар, і медык, і слесар, і каваль.

Мы пабізіліся да такарнага станка. Праменні сонца, заглянушы праз вакно, яч у лямпы, адбілі ў гушка адрамантаваных частак станка і зайчыныя загуглялі на залочаных сценах майстэрні.

— Гэты станок два годзі ляжаў у зямлі, — тлумачыў Аляксандр Міхайлавіч. — Яшчэ ў 1941 годзе Максім па частках закатаў яго ў зямлю. Немцы доўга дапытваліся, шукалі, дзе станок; пачалі і Максіма. Яго прабавалі ўгаварваць, а пасля нахалі растрэляць. А Максім стаў на сваім: «не ведаю».

Калі прыйшла Чырвоная Армія, Максім знайшоў сваё патаемнае сховішча і, адкапаўшы станок, перацігнуў яго ў МТС.

Калі газіны дырэктар МТС падрабіў апаздаў ад рабце рамонтнай майстэрні, аб яе людзях, рамонтніках. Гаварыў аб тым, як аднаўлялася машына-трактарная станцыя і як улетку выздажалі на работу на калгасныя палі першыя трактары, сабраныя з розных парасціданых частак.

Перад намі стаў адрамантаваны трактар. Ён прыняў ужо дзяржаўнай камісіяй і можа хопь сёння пачынаць работу.

— Нядарна машына, — заўважае дырэктар. — А мы ішым радыятар у дэ трафейны. З такімі радыятарамі ёсць у нас і іншыя трактары. Праўда, яны сапатку капрызныя, але нашы рамонтнікі знайшлі выхад: дзе ўкарацілі, дзе патачылі, і трактары пайшлі.

Ініцыятыва і рацыяналізатарскія прапавы рамонтнікаў асабліва выявіліся ў гарачыя дні рамонтнага трактара. Яшчэ з восні мінулага года тэхнічны персонал МТС паставіў сабе задачай забяспечыць рамонт запчастак часткамі, адшукаў і на месцы. Сё-то-то было знойдзена на месцы выяўленых баў з вымярэнняў разбойнікі, а больш дэфіцытных дэталі пацэў вырабляць у майстэрні вышывальнікаў токар Максім Алейнік.

Намала дапамагі МТС і другія трактары-рамонтнікі. Ціхану Валуеву, напрыклад, не перашкодзілі ні заві, ні безараж, каб адшукаць і прывезці ў майстэрню галоўку блока матара да трактара ТЗ. Трактарыст Мітрафан Самаркоў знайшоў матэрыял для аднаўлення двух радыятараў. Ягор Батяроў прывёз у майстэрню поўны воз запчастак частак да трактараў.

Дружная і старанная работа трактарыстаў МТС ярка выявілася ў дэтарміновым авяршэнні рамонтнага трактараў. План рамонтнага трактараў у IV квартале МТС выканала на 150 працэнтаў. 20 лотага машына-трактарная станцыя выканала гады план рамонтнага трактараў на 146 працэнтаў. Усе адрамантаваныя машыны прыняты дзяржаўнай камісіяй.

Патрыятычны пачыні старабратэў па знайшоў сваё ярка адлюстраванне і ў рабце Буда-Кашалёўскай машына-трактарнай станцыі. Трактарысты ўключыліся ў

соцыялістычнае спаборніцтва на дэтарміновым і высокакаснае авяршэнне рамонтнага ўсіх машын і інвентару.

Гэтымі днямі калектыву рабочых і служачых Буда-Кашалёўскай МТС атрымаў тэлеграму аб уручэнні МТС Пераходнага Чырвонага Сцяга Наркамзема СССР і ВПСНС. Адкаваючы на гэтую ўзнагароду і ўключаючыся на заказку Прапойскай МТС на ўсебеларускае спаборніцтва на лепшую падрыхтоўку і правядзенне веснавой сяўбы, трактарысты абавязаліся ў 1945 годзе выпрацаваць на кожным трактар не менш 850 гектараў.

Яшчэ з большым энтузіязмам і запалам пачалі працаваць рамонтнікі, якія абавязаліся звыш плана сабраць і адрамантаваць яшчэ два трактары. Практычнымі справамі памапавалі яны сваё абавязальства. Брыгада Дамітрыя Спэфаненка першай рапартавала аб дэтарміновым авяршэнні рамонтна і перавыкананні плана. Чатыры машыны, адрамантаваныя гэтай брыгадай, прыняты дзяржаўнай камісіяй з адзнакай «добра».

Рамонтная брыгада Трафіма Домненкі, дэтармінова закончыўшы рамонт сваіх трактараў, выйшла на дапамогу другім брыгадам. У рамонтнай майстэрні сталі шырока вядомы імёны перадавых людзей-машыніста Аляксандра Капаева, кавала Фёдара Алейнікава, трактарыста Апанаса Музычэнка.

Аляксандр Капаеў забяспечыў работу рухавіка. А гэта дао матчаска палазіць неберабытую работу кулі, такарнага, свіравальнага і шліфавальнага станкоў. Каваль Фёдар Алейнік узяў пачэснае абавязальства — да 1 сакавіка закончыць рамонт прычэпнага інвентару. Сваё абавязальства ён з чэсцю выканаў.

Буда-Кашалёўская МТС заслужана гарнарыцца сваімі перадавымі людзьмі. Гэтыя яны сваёй адданай працай і намаганнямі, творчай ініцыятывай і смелымі рацыяналізатарскімі прапановамі дабіліся першай вытворчай перамогі. Паспехі гэтыя здабыты дзякуючы добра наладжанай палітычна-масавай рабце сярод рамонтнікаў.

Восны дзень, як правіла, рапайч у рамонтнай майстэрні праводзіцца паліграфічна-машына. Парторг МТС свае гутаркі ўзварае з перамогамі нашай гераічнай Чырвонай Арміі на фронтах Айчынай вайны, з канкрэтнай работай, якую трэба выканаць.

У пасленнай газэце «Трактарыст» і ў бавых лістках шырока папулярызуецца вопыт перадавых людзей-рамонтнікаў.

Калі мы знаёміліся з работай майстэрні, нашу ўвагу прыцягнуў трактар, які хутчэй нагадваў нейкі шкід.

— Гэта трафейны, — усміхаючыся, сказаў дырэктар МТС. — Трактарысты завуць яго «звышшанаваком». Ён не ўваходзіць ні ў які падлік, але мы пвёрада рашылі паставіць і яго на ногі.

Калі мы выходзілі з майстэрні, да дырэктара МТС падыйшлі трактарысты, якія толькі што скончылі свой рабочы дзень. Сярод іх выдзяляўся рослы токар Максім.

— Ну, а заўтра, Аляксандр Міхайлавіч, на надзельнік пойдзем.

— Правільна, хлопцы! Заўтра мы павіны адрамантаваць для калгасаў «Дружба» і імёні Сталіна 10 плугоў. Адрамантуем?

— Абавязкова адрамантуем, — у адзін голас адказалі рамонтнікі.

Па дарозе з майстэрні дырэктар расказаў аб тых новых справах, якія лядаўна ўзялі на сябе рабочыя МТС. Яны абавязаліся адрамантаваць 10 калгасам увесь сельскагаспадарчы інвентар. Заўтра — першы дзень масавага рамонтна плугоў.

Васіль ЛЯХУКОВ.  
Буда-Кашалёўская МТС,  
Гомельская абласці.

# На правільным шляху

Боткая пазёмка сшычука снегу мае гурбы, заносіць дарогу. Яна залезіць за каўбер паліто, коле ў твар. Ён начы марозманшэ. Мы ехалі з Нікітам Герасімавічам Місунюм у калгас «Парыжская комуна».

Па дарозе ён ахвотна апавядаў пра гісторыю ўзнікнення калгаса, пра яго людзей.

— Вёска наша — Місунь з даўніх часоў была дружнай. Яшчэ да вялікай Айчынай вайны ў нас арганізаваўся калгас, у які ўступілі ўсе 49 гаспадарак. Людзі ў нас працавітыя, старанныя, дружна працавалі на гаспадарчых работах і атрымлівалі добрыя даходы, — апавядае Нікіта Герасімавіч.

Практычныя гітлароўцы абарвалі пачаснае калгаснае жыццё. Але не скарылася наша сёла нямецкім вышодам. З першых дзён акупацыі больш 20 маладых мужчын-калгаснікаў пайшлі ў лес, у партызаны. І ўвесь час, ні днём, ні ноччу не давалі спакою народнымі месціўні гітлароўскім бандытам. А сёла дапамагала партызанам харчамі, вопраткай.

Нарэшце мы дакачаліся светлага дня вызвалення.

Па дарозе на захад яшчэ рухаліся советскія магутныя танкі, артылерыя, абозы, а людзі ўжо выйшлі на поле ўбравы ўраджай. Хацелася хутчэй скончыць уработу, абмалот і дапамагчы збожжам і іншым прадуктамі роднай вызаліцельніцы Чырвонай Арміі...

Калгас «Парыжская комуна» аднаўляўся з першых-жа дзён вызвалення. На ўборачных работах працавалі разам, усім сёлам. Вялі ўлік працы. Людзі працавалі з вялікім энтузіязмам і хопь былі перашкоды ў працы — нехтават цяглавай сілы, людзей, але ўраджай з плошчы 110 гектараў збожжавых і 25 гектараў бульбы ўбралі ў тэрмін.

А восенню старанна апрацавалі глебу і засадзілі азімы клін плошчаю ў 60 гектараў...

Васмідзясцігадова дзед Павел Патрыці Місунь на першым калгасным сходзе гаварыў:

— От, мае вы шаноўныя, пры пеміях мы досыць нашырніліся, сэрбанці ў гора. Давайце хутчэй аднаўляць калгас, бо кал-

гаснае жыццё для селяніна — адзіны шлях гурбы, заносіць дарогу. Яна залезіць за каўбер паліто, коле ў твар. Ён начы марозманшэ. Мы ехалі з Нікітам Герасімавічам Місунюм у калгас «Парыжская комуна».

Па дарозе ён ахвотна апавядаў пра гісторыю ўзнікнення калгаса, пра яго людзей.

— Вёска наша — Місунь з даўніх часоў была дружнай. Яшчэ да вялікай Айчынай вайны ў нас арганізаваўся калгас, у які ўступілі ўсе 49 гаспадарак. Людзі ў нас працавітыя, старанныя, дружна працавалі на гаспадарчых работах і атрымлівалі добрыя даходы, — апавядае Нікіта Герасімавіч.

Практычныя гітлароўцы абарвалі пачаснае калгаснае жыццё. Але не скарылася наша сёла нямецкім вышодам. З першых дзён акупацыі больш 20 маладых мужчын-калгаснікаў пайшлі ў лес, у партызаны. І ўвесь час, ні днём, ні ноччу не давалі спакою народнымі месціўні гітлароўскім бандытам. А сёла дапамагала партызанам харчамі, вопраткай.

Нарэшце мы дакачаліся светлага дня вызвалення.

Па дарозе на захад яшчэ рухаліся советскія магутныя танкі, артылерыя, абозы, а людзі ўжо выйшлі на поле ўбравы ўраджай. Хацелася хутчэй скончыць уработу, абмалот і дапамагчы збожжам і іншым прадуктамі роднай вызаліцельніцы Чырвонай Арміі...

Калгас «Парыжская комуна» аднаўляўся з першых-жа дзён вызвалення. На ўборачных работах працавалі разам, усім сёлам. Вялі ўлік працы. Людзі працавалі з вялікім энтузіязмам і хопь былі перашкоды ў працы — нехтават цяглавай сілы, людзей, але ўраджай з плошчы 110 гектараў збожжавых і 25 гектараў бульбы ўбралі ў тэрмін.

А восенню старанна апрацавалі глебу і засадзілі азімы клін плошчаю ў 60 гектараў...

Васмідзясцігадова дзед Павел Патрыці Місунь на першым калгасным сходзе гаварыў:

— От, мае вы шаноўныя, пры пеміях мы досыць нашырніліся, сэрбанці ў гора. Давайце хутчэй аднаўляць калгас, бо кал-

# Аператыўна кіраваць швейнай прамысловасцю

Швейныя прадпрыемствы Беларсі выканалі план лотага ўсяго на 75 працэнтаў. Толькі за адзін месяц яны не дадалі краіне на 136 тысяч рублёў прадукцыі.

Асноўнай прычынай такога адставання з'яўляецца тое, што кіраўнікі рату прадпрыемстваў не выцэў сапраўдны барыш бы за паспяховае выкананне плана. На разе прадпрыемстваў вельмі слабая прапавія дысцыпліны, не разгорнута соцыялістычнае спаборніцтва.

Нічога не робіць для палепшання работы прадпрыемстваў, для хутэйшага іх адраджэння Беларускай швейнай твэст. Кіраўнікі твэста тва. Макараў не ўзначаліў ініцыятыўна людзей, не накіраваў актывістаў рабочых на выкананне і перавыкананне вытворчых планаў.

Мінская швейная фабрыка імёні Крупскіх план у лютым выканала ўсяго на 7,1 працэнта. Тва. Макараў тлумачыць гэта перабойні з электраэнергіяй, імкнучыся зняць з сябе ўсякую адказнасць за дрэнную работу фабрыкі. Але з электраэнергіяй было не лепш і на фабрыцы «Свят індустрывалізацыі» ў Віцебску і, не гледзячы на гэта, фабрыка выконвае свае заданні. Тут, таксама ўстанавілі швейныя машыны на нажных прыводах. У твэсте-ж не падуалі аб тым, каб збоў вопыт аднаго прадпрыемства перанесці на другія.

Яшчэ ў IV квартале мінулага года ў Мінску, Барысаве, Паланку, Оршы і іншых гарадах павіны былі быць арганізаваны агляды па індывідуальнаму пашыву адзення. Але і да сённяшняга дня ні адно з гэтых прадпрыемстваў не працуе.

Адпосна прадпрыемстваў індывідуальнага пашыву ў дырэктара Белшвейтвэста наогу дэўна ўстапоўка. Ён чамусьлі лічыць наметазгодным арганізаваць прадпрыемстваў для індывідуальнага пашыву, які-б працавалі на матэрыялах заказчыка. «Такія прадпрыемствы, — імкнучыся даказаць Макараў, — не будуць забяспечаны заказамі». Вядома, што гэта нічым не абгрунтавана. Насельніцтва нашай рэспублікі мае вялікую патрэбу ў майстэрнях па пашыву адзення.

Перад швейнай прамысловасцю Беларсі ў 1945 годзе стаіць вялікая задача. Выпуск валовай прадукцыі павінен склаці многа мільёнаў рублёў. Прамысловасць павіна расшырыць асартымент і значна палепшыць якасць прадукцыі.

Паркамат лёгкай прамысловасці БССР павінен узяць больш увагі рабце і аднаўленню швейных прадпрыемстваў і ў найкарацейшы тэрмін дабіцца іх узорнай работы.

С. СМІРНОВА.

# Напярэдадні рэспубліканскага агляду мастацкай самадзейнасці

У канцы сакавіка ў Мінску мярвуецца правесці рэспубліканскі агляд мастацкай самадзейнасці. У парадку падрыхтоўкі да агляду па ўсіх раённых цэнтрах БССР пайшлі агляды мастацкай самадзейнасці.

На абласным аглядзе мастацкай самадзейнасці ў Баранавічах, які пачаўся 27 лотага і прадаўжаўся 3 дні, узялі ўдзел 600 чалавек. З гэтага ліку 150 найбольш таленавітых выканаўцаў адабраны для ўдзелу ў рэспубліканскім аглядзе. Сярод іх найбольш вышываюцца сям'я Андрушэвіча з Навагрудскага раёна, тапнасалы-ны калектыву Сяміоскіна раёна, рэспубліканскія сацыяльныя, вакальны ансамбль вёскі Сашкаўшчына, які выконвае старыннымі сямінальнымі беларускія песні, салістка-

# Ваенныя дзеянні ў Заходняй Еўропе

ЛОНДАН, 6 сакавіка. (ТАСС). У павелічэнні штаба верхоўнага камандавання экспедыцыйных сіл саюзнікаў гаворыцца, што войскі саюзнікаў прайшлі ў межы 70 кіламетраў ад Кельна звыш чым на 1,5 кіламетра і ўтрымліваюць левы бераг Рейна ад Гомберга да Нейса. Саюзнікі занялі 5 сакавіка 28 гарадоў і вёсак і ўступілі яшчэ ў 7 населеных пунктаў.

4 сакавіка саюзнікі захавалі 7.454 палонных.

Войскі саюзнікаў прадаўжаюць уможна паступаць на скарачэнню варажачага прадстагнага ўмацавання на захадзе ад Рейна.

У ліку захопленых гарадоў знаходзяцца Гомберг, Эскірхен, Форбах і Штырмнген-Вендэль. Пры ўзніці Штырмнген-Вендэля вызвалена каля 1.250 саюзных ваеннапалонных, большай часткай хворых.

У павелічэнні штаба верхоўнага камандавання экспедыцыйных сіл саюзнікаў гаворыцца, што войскі саюзнікаў прайшлі ў межы 70 кіламетраў ад Кельна звыш чым на 1,5 кіламетра і ўтрымліваюць левы бераг Рейна ад Гомберга да Нейса. Саюзнікі занялі 5 сакавіка 28 гарадоў і вёсак і ўступілі яшчэ ў 7 населеных пунктаў.

4 сакавіка саюзнікі захавалі 7.454 палонных.

Войскі саюзнікаў прадаўжаюць уможна паступаць на скарачэнню варажачага прадстагнага ўмацавання на захадзе ад Рейна.

У ліку захопленых гарадоў знаходзяцца Гомберг, Эскірхен, Форбах і Штырмнген-Вендэль. Пры ўзніці Штырмнген-Вендэля вызвалена каля 1.250 саюзных ваеннапалонных, большай часткай хворых.

У павелічэнні штаба верхоўнага камандавання экспедыцыйных сіл саюзнікаў гаворыцца, што войскі саюзнікаў прайшлі ў межы 70 кіламетраў ад Кельна звыш чым на 1,5 кіламетра і ўтрымліваюць левы бераг Рейна ад Гомберга да Нейса. Саюзнікі занялі 5 сакавіка 28 гарадоў і вёсак і ўступілі яшчэ ў 7 населеных пунктаў.

4 сакавіка саюзнікі захавалі 7.454 палонных.

Войскі саюзнікаў прадаўжаюць уможна паступаць на скарачэнню варажачага прадстагнага ўмацавання на захадзе ад Рейна.

У ліку захопленых гарадоў знаходзяцца Гомберг, Эскірхен, Форбах і Штырмнген-Вендэль. Пры ўзніці Штырмнген-Вендэля вызвалена каля 1.250 саюзных ваеннапалонных, большай часткай хворых.

# Наладзіць работу хат-чыталень

Па пытанне—дзе знаходзіцца хата-чытальня—нам нічо з сустрагнутых жылароў мястэчка Пухавічы не даў станоўчага адказу. Нарэшце, пасля доўгіх пошукаў нам удалося знайсці яе. Размяшчаецца яна ў памыканні Пухавіцкага сельскага савета ў невялікім праходным пакоі. Памыканне гэтае зусім не падобна на культурна-асветную ўстанову. Яно пёмнае, нуднае, халоднае і бруднае. Газеты і часопісы, якія вышываюцца для чытальні, валяюцца ў шафэ ў беспарадку. І нідзів, што сюды нічо не заходзіць.

Пры сельскім саеве ёсць многа адукацыйных людзей—настаўнікаў, урачоў. Завалася-б, тут можна арганізаваць вялікі актыві, які змог-бы ў вольны час працаваць ў хат-чытальні лекцыі, правесці гутаркі, дапамагчы выпусціць насаенную газету, арганізаваць гурткі мастацкай самадзейнасці і г. д.

Таварыш Смырн маладая і нявыпнутага работніка. Ён патрэбна дапамога. Не адзін раз звярталася яна да старшын сельскага савета з просьбай прадставіць для хат-чытальні памыканне, якое ў пэты мястэчка цуецца. На гэтую просьбу старшыня адказаў:

— У мяне ёсць больш важныя справы, чым хата-чытальня.

М. КУРЛОВІЧ

# ПІСЬМЫ ПАТРЫЁТАЎ

Іх нехта чытаць не хваліваюць. Кожнае слова, кожны радок прасякнуты найвялічай любоўю да сваёй соцыялістычнай радзімы, да слаўных войнаў Чырвонай Арміі, прасякнуты лютой, непрыкмырай нянавісцю да ворага—немца.

Пішучы іх звычайна, простыя людзі, працаўнікі тэлу, рабочыя, служачыя, студэнты—донары, якія дапамагаюць слаўным войнаў хутчэй прыкончыць невялікага ворага. Прывядзем некалькі вытрымак з гэтых пісем.

«Дарагі адважны герой нашай радзімы!—піша ў сваім пісьме донар, студэнтка мейдстытута Майніўскага Людміла.—Жадаючы хутчэйшага і канчатковага знішчэння лютага ворага, я ўступіла ў рады донараў і аддала ўжо больш кілаграма сваёй крыві. Сёння аддала яшчэ 400 грам. Пашыла гэтую дозу крыві вам, дарагі, незвычайна і ад усёго сэрца жадаю хутчэйшага вызараўлення і звароту ў строй дэючай арміі. Калі вы ў дзень поўнай перамогі над ворагам падымеце тост, усломіце пра дэючых, якія не шкавалі сваёй крыві для выратавання ад смерці слаўных войнаў».

Баец Другога Беларускага фронту арданасец Шыбардаеў Ю. піша: «Дарагі, слаўны таварыш! Пашылаючы, што ваша кроў вярнуца мне жыццё і я зноў зраз знаходжуся на фронце. Як радасна на сэрцы, калі ведаеш, што аб табе клопачіца ўвесь советскі народ, уся краіна! Мы зраз вараем па германскай зямлі. Ідзем на Берлін. А да Берліна зусім блізка. Хутка мы будзем. Прыкончыць немчуру, сустранемся. А пакуль чакаю пісем».

«Прывітанне з сталіцы Советскай Беларсі—Мінска, пачынае сваё пісьмо на фронт мінчанка донар Моіна Надя.—Многапаважаны таварышы. Хто вы—я не ведаю і, магчыма, мы з вамі ніколі не будзем знаёмы. Але я ведаю, што вы—адзін».

«Прывітанне з сталіцы Советскай Беларсі—Мінска, пачынае сваё пісьмо на фронт мінчанка донар Моіна Надя.—Многапаважаны таварышы. Хто вы—я не ведаю і, магчыма, мы з вамі ніколі не будзем знаёмы. Але я ведаю, што вы—адзін».

«Прывітанне з сталіцы Советскай Беларсі—Мінска, пачынае сваё пісьмо на фронт мінчанка донар Моіна Надя.—Многапаважаны таварышы. Хто вы—я не ведаю і, магчыма, мы з вамі ніколі не будзем знаёмы. Але я ведаю, што вы—адзін».

«Прывітанне з сталіцы Советскай Беларсі—Мінска, пачынае сваё пісьмо на фронт мінчанка донар Моіна Надя.—Многапаважаны таварышы. Хто вы—я не ведаю і, магчыма, мы з вамі ніколі не будзем знаёмы. Але я ведаю, што вы—адзін».

«Прывітанне з сталіцы Советскай Беларсі—Мінска, пачынае сваё пісьмо на фронт мінчанка донар Моіна Надя.—Многапаважаны таварышы. Хто вы—я не ведаю і, магчыма, мы з вамі ніколі не будзем знаёмы. Але я ведаю, што вы—адзін».

«Прывітанне з сталіцы Советскай Беларсі—Мінска, пачынае сваё пісьмо на фронт мінчанка донар Моіна Надя.—Многапаважаны таварышы. Хто вы—я не ведаю і, магчыма, мы з вамі ніколі не будзем знаёмы. Але я ведаю, што вы—адзін».

«Прывітанне з сталіцы Советскай Беларсі—Мінска, пачынае сваё пісьмо на фронт мінчанка донар Моіна Надя.—Многапаважаны таварышы. Хто вы—я не ведаю і, магчыма, мы з вамі ніколі не будзем знаёмы. Але я ведаю, што вы—адзін».

«Прывітанне з сталіцы Советскай Беларсі—Мінска, пачынае сваё пісьмо на фронт мінчанка донар Моіна Надя.—Многапаважаны таварышы. Хто вы—я не ведаю і, магчыма, мы з вамі ніколі не будзем знаёмы. Але я ведаю, што вы—адзін».

«Прывітанне з сталіцы Советскай Беларсі—Мінска, пачынае сваё пісьмо на фронт мінчанка донар Моіна Надя.—Многапаважаны таварышы. Хто вы—я не ведаю і, магчыма, мы з вамі ніколі не будзем знаёмы. Але я ведаю, што вы—адзін».

</